

Opetushallitus
PL 380
00531 HELSINKI

Viite: Jouni Luukkaisen kirje eduskunnan oikeusasiamiehelle 16.11.2015

SELVITYSPYYNTÖ

Pääkaupunkiseudun ateistit ry:n puheenjohtaja Jouni Luukkainen palaa kirjeessään asiaan, joka koskee Opetushallituksen 16.9.2014 antamia ohjeita uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetuksen sekä uskonnollisten tilaisuuksien järjestämisestä esi- ja perusopetuksessa (dnro 3/012/2014) sekä lukiossa (dnro 4/012/2014).

Opetushallitus on antanut kantelijan aiemman kirjoituksen johdosta selvityksensä 29.4.2015. Asiassa on annettu (5.11.2015, dnro 4298/4/14) apulaisoikeusasiamiehen vastaus. Uudessa kirjoituksessaan kantelija arvostelee edelleen monin tavoin virheellisinä pitämiään ohjeita. Kantelun johdosta ja apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuojan määräyksen mukaan pyydän, että toimitatte apulaisoikeusasiamiehelle kantelun tutkimiseksi tarvittavan selvityksen seuraavasta seikasta.

Perusopetuslain 13 §:n 5 momentin mukaan uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomalle oppilaalle, joka ei osallistu 1 momentissa tarkoitettuun uskonnonopetukseen, opetetaan elämänskatsomustietoa. Uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvalle oppilaalle, jolle ei järjestetä hänen oman uskontonsa opetusta, opetetaan huoltajan pyynnöstä elämänskatsomustietoa. Perusopetuksen järjestäjän tulee järjestää elämänskatsomustiedon opetusta, jos opetukseen oikeutettuja oppilaita on vähintään kolme.

Vastaava säännös sisältyy lukiolain 9 §:ään.

Perusopetuslain 13 §:n esitöiden yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 170/2002) on todettu että säännöksen 5 momentissa tarkoitetut elämänskatsomustiedon opetusta pyytävät uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvat oppilaat otetaan huomioon arvioitaessa koulutuksen järjestäjän velvollisuutta järjestää elämänskatsomustiedon opetusta.

Opetushallituksen ohjeessa perusopetukseen on puolestaan lausuttu, että elämäkatsomustiedon opetukseen hakeutuvia, uskontokuntiin kuuluvia oppilaita, joille ei järjestetä oman uskontonsa opetusta, ei lasketa mukaan elämäkatsomustiedon opetuksen järjestämiseen velvoittavaan vähimmäisoppilasmäärään. Lukiokoulutuksen osalta Opetushallituksen ohjeissa on vastaavasti todettu, että elämäkatsomustiedon opetukseen hakeutuvia, uskontokuntiin kuuluvia opiskelijoita, joille ei järjestetä oman uskontonsa opetusta, ei lasketa mukaan elämäkatsomustiedon opetuksen järjestämiseen velvoittavaan vähimmäisopiskelijamäärään.

Opetushallitus on asian dnro 4298/4/14 käsittelyn yhteydessä antamassaan selvityksessä lausunut olevansa valmis tarvittaessa tarkistamaan ohjeiden ko. kohdan sisältöä.

Edellä kerrotun perusteella ja ottaen huomioon Opetushallituksen ohjeiden ja sanottujen säännösten edeltä ilmenevä ristiriitaisuus pyydän ilmoittamaan apulaisoikeusasiamiehelle, mihin toimiin Opetushallitus katsoo mahdollisesti olevan aihetta ryhtyä ohjeiden täsmentämiseksi tahi syyt sille, miksi toimiin ei katsota olevan syytä ryhtyä.

Pyydän Teitä lähettämään selvityksen viimeistään 13.5.2016.

Oikeusasiamiehensihteeri

Piatta Skottman-Kivelä